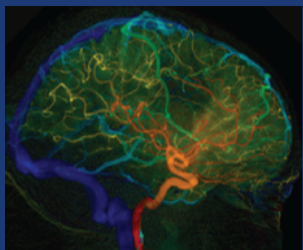

Subarachnoïdale bloeding

Tomas Menovsky, neurochirurgie

Maurits Voormolen, interventionele neuroradiologie

Neuro Vasculair Centrum Antwerpen

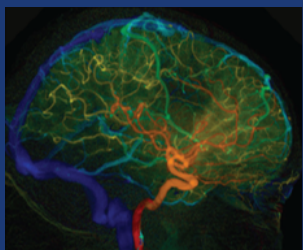

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Wanneer denken aan een SAB?

- welke symptomen en tekens?
- bij wie komt het voor?
- hoe stel ik de diagnose?
- wat is de behandeling?

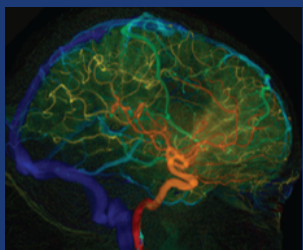
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

SAB: trias van symptomen

1. plotse hevige hoofdpijn
2. verminderd bewustzijn
3. focale uitvalsverschijnselen

- uitzondering: perimesencephale bloeding - enkel hoofdpijn

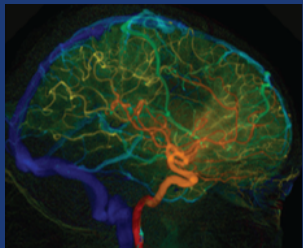

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Bij wie komt het voor?

- 6-8 nieuwe gevallen per 100 000 per jaar
- 1% van alle spoedopnames
- ***huisarts ziet gemiddeld éénmaal om de 8 jaar een SAB patiënt***
- meeste patiënten 40-60 jr; helft jonger dan 55 jr
- vrouw : man = 2 : 1
- mortaliteit 50% - 10-15% sterft thuis
- 20% overlevenden afhankelijk van derden voor ADL

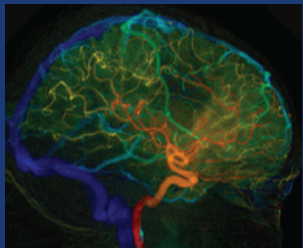

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

SAB: welk diagnostisch onderzoek?

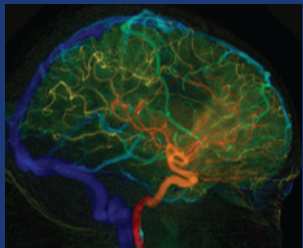
1. CT cerebrum
 - snel
 - niet lastig voor patiënt
 - accuraat voor detectie van bloed
2. Lumbaal punctie (LP)
3. (MRI hersenen)
4. Cerebrale angiografie

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Oorzaak SAB?

- 85% aneurysma ruptuur
 - 10% niet-aneurysmale perimesencephale bloeding
 - 5% zeldzame oorzaken (AVM, dAVF, tumor, trauma,)
-
- risicofactoren: hypertensie, roken, excessief alcoholgebruik
 - erfelijke risicofactoren: policystische nierziekte, familiale hersenaneurysmata

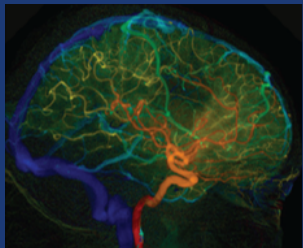
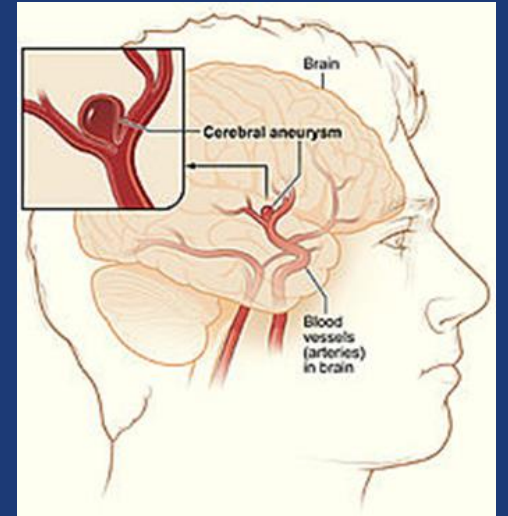

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Intracranieel aneurysma

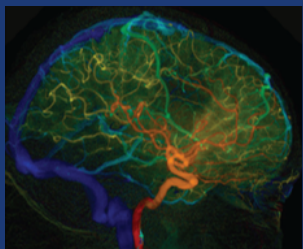
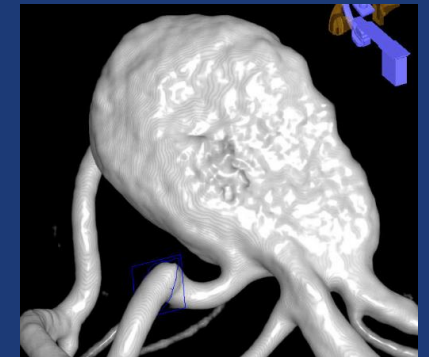
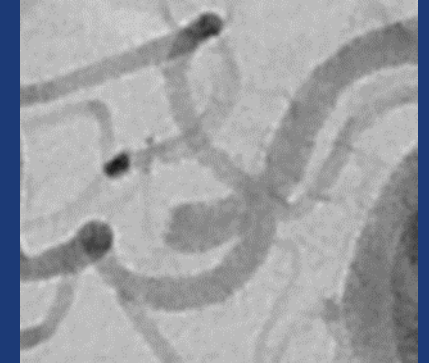
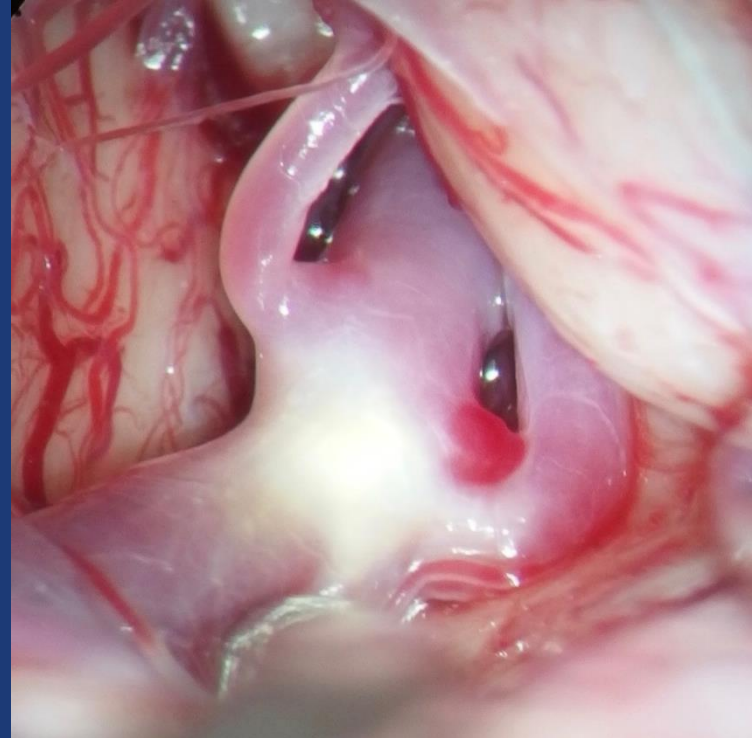
- sacculair aneurysma
- incidentie 1-6% populatie (Wiebers, 2003)
- ruptuur risico 1 – 100 % per jaar
 - locatie, grootte, hypertensie, eerder SAB,
- incidentie SAB 1-2% per jaar
- rebleed risico 20-50% eerste 2 weken met 85% sterfte

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

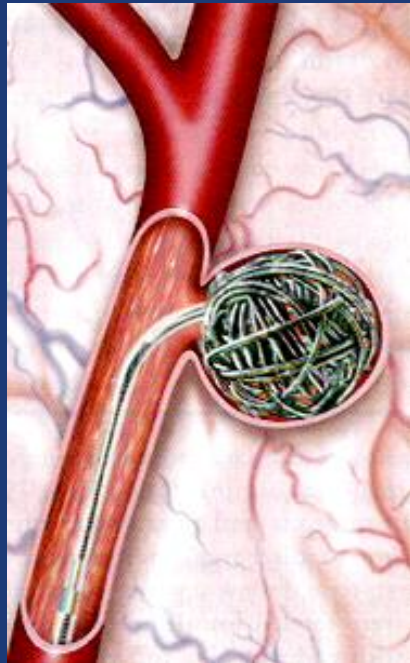
Intracranieel aneurysma

- cirkel van Willis
- 10-30% multipele aneurysmata
- grootte aneurysma:
 - klein 1 – 5 mm
 - medium 6 – 12 mm
 - groot > 12 mm
 - giant > 20 mm

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Behandeling

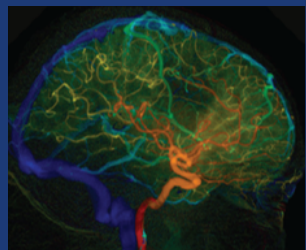
coiling

Cerebral aneurysm

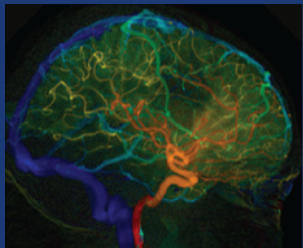
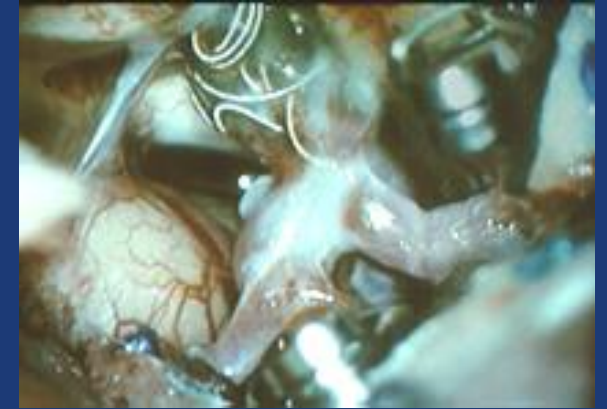
clipping

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Behandeling

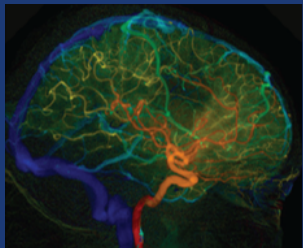
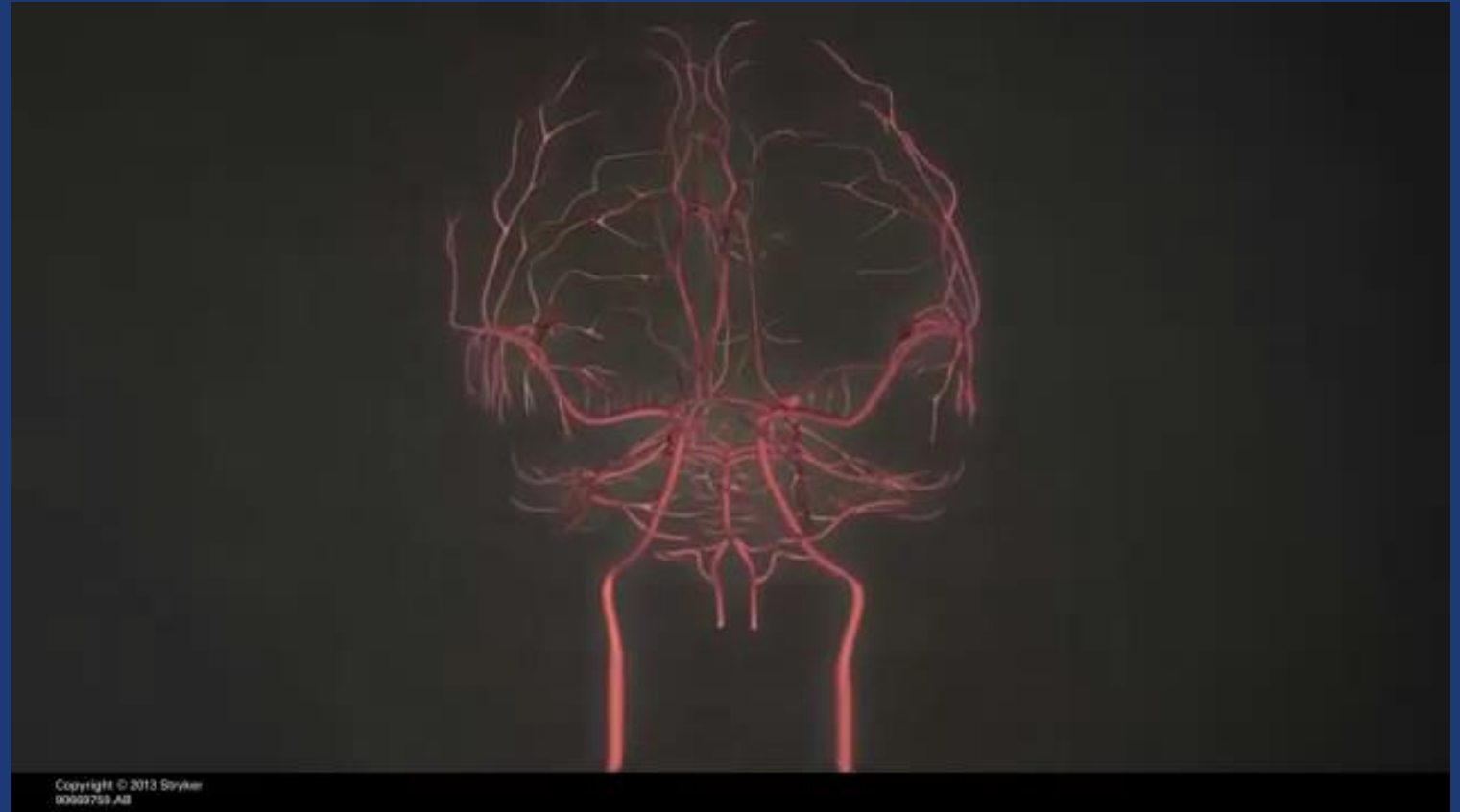
- doel behandeling: **afsluiten aneurysma**
 - preventie nieuwe bloeding
 - beter herstel na SAB (behandeling complicaties)
- < 2000 vooral clipping, > 2000 meer coiling
- International Subarachnoid Aneurysm Trial (ISAT) (Lancet, 2002 & 2005)
- evolutie behandeltechnieken

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Coiling

- micro-coils in aneurysma
- narcose op angiografiezaal

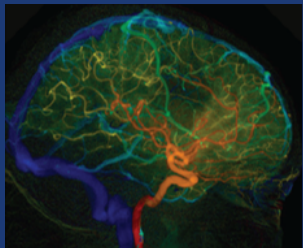
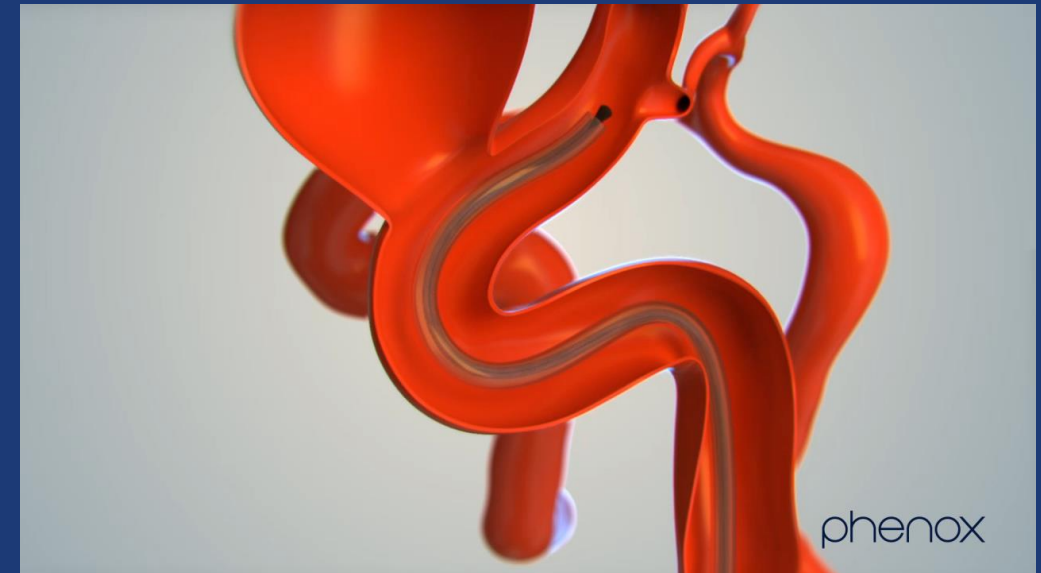

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Andere endovasculaire behandelingen

- aneurysma met brede hals:
 - coiling met ballon
 - coiling met stent
- nieuwste technieken – met coils:
 - T- of bladvormige stents
- nieuwste technieken – zonder coils:
 - flow-diverter stent
 - intrasacculaire devices

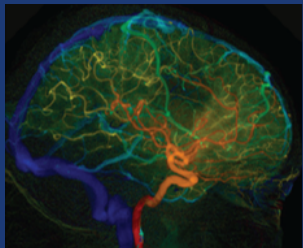
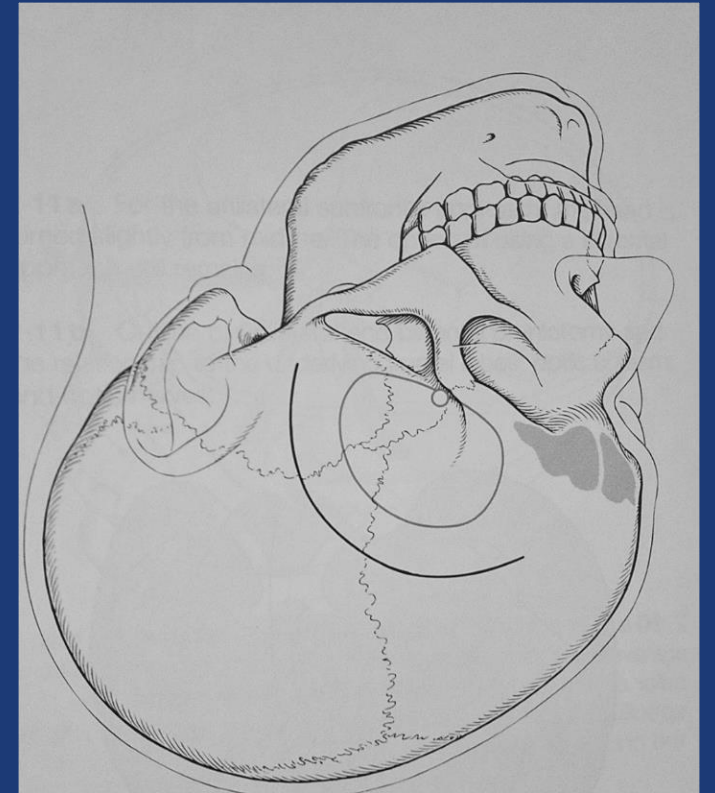

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

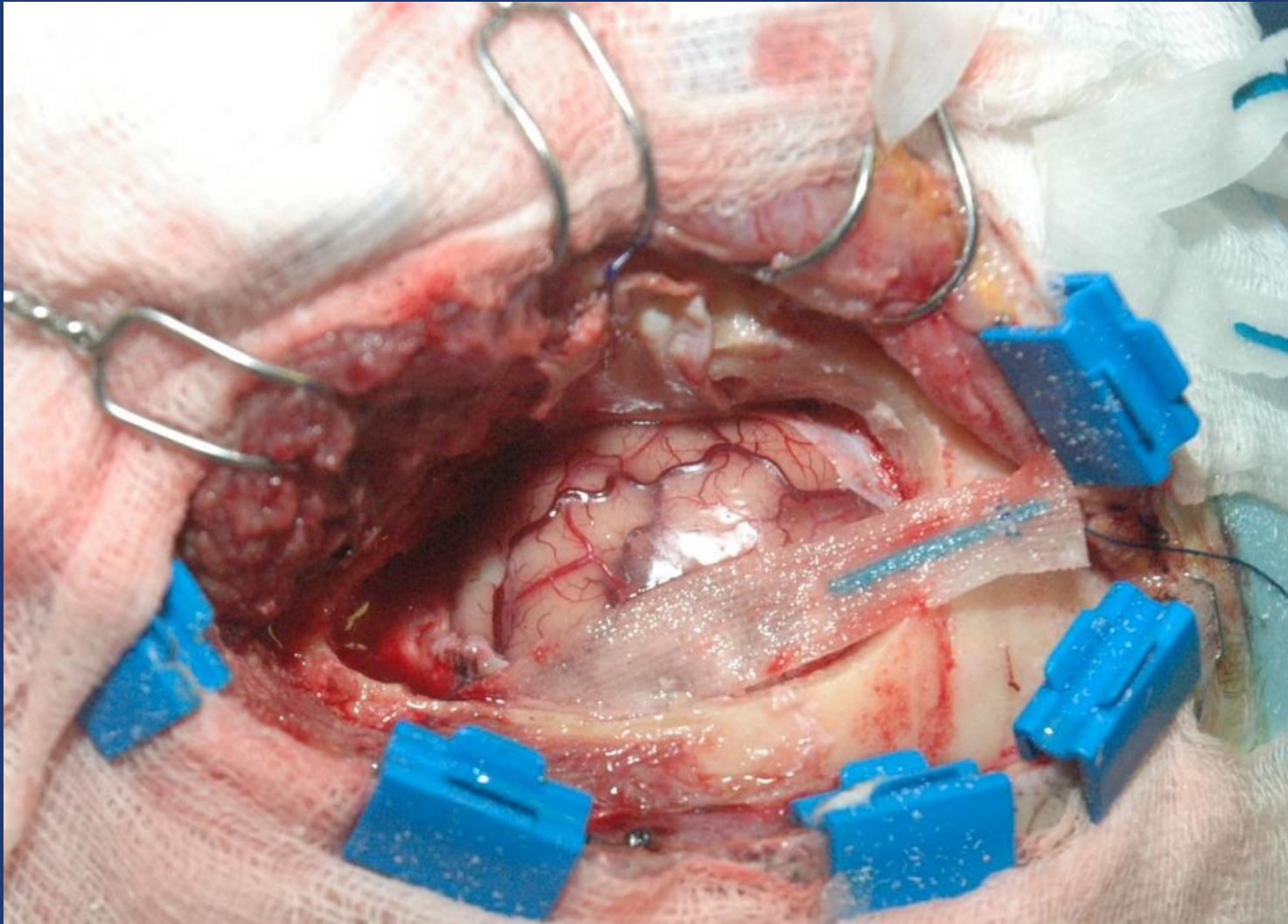

Clipping

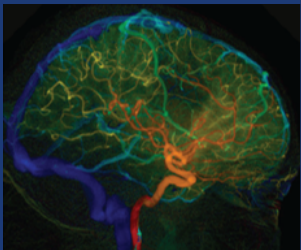
- techniek
- indicatie
- voordeel
- nadeel

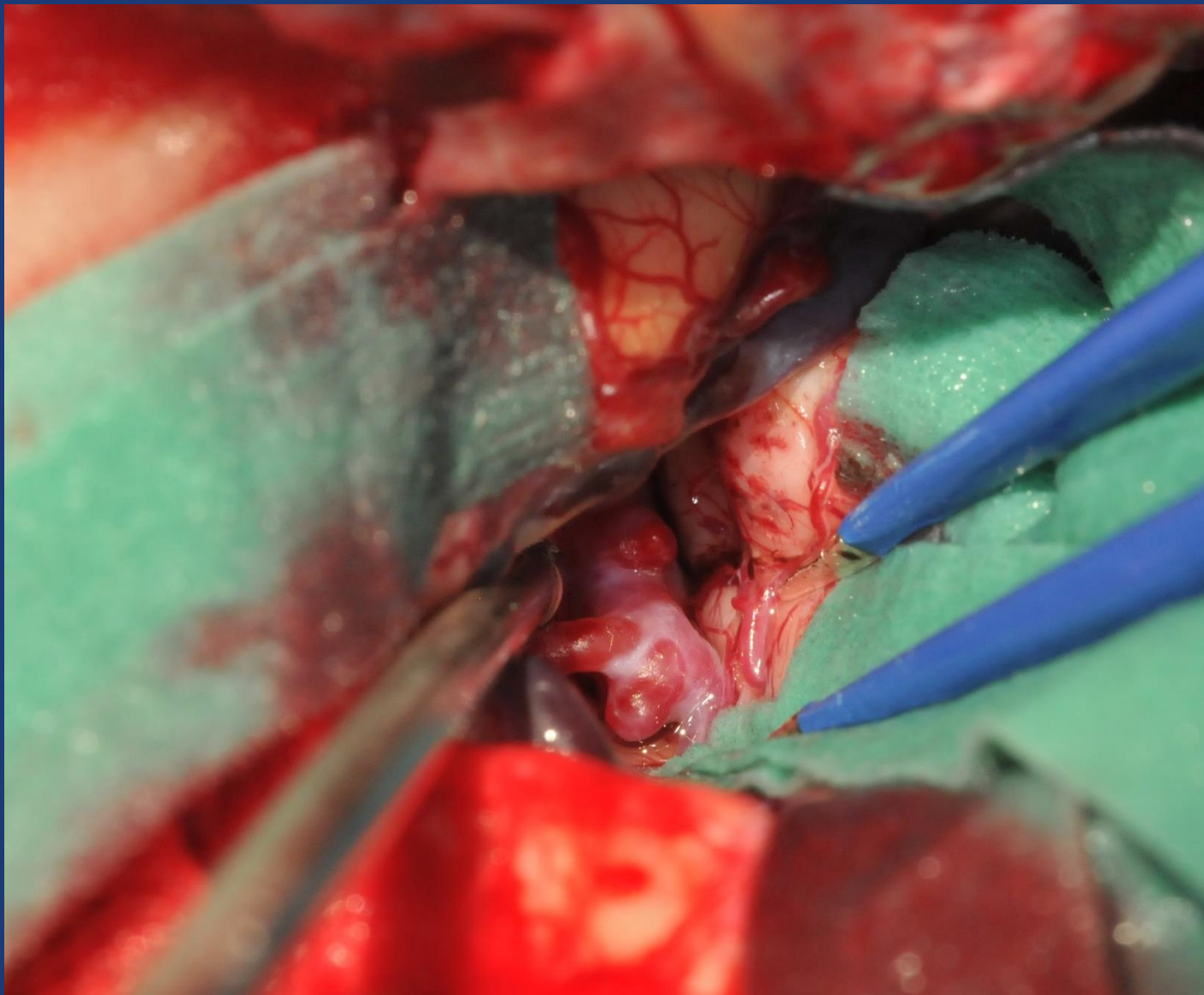

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

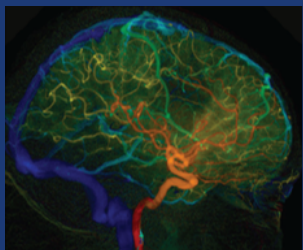

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

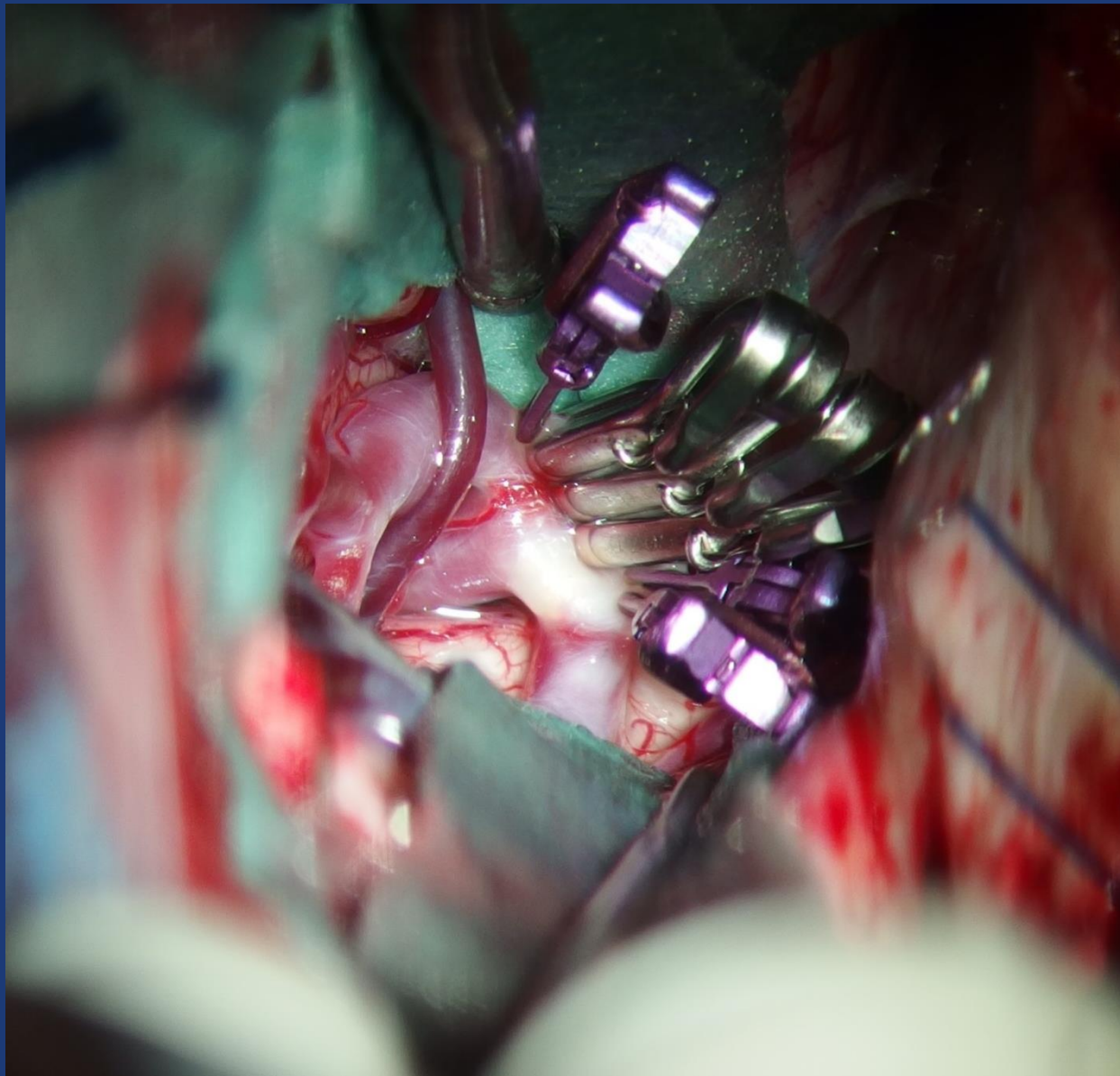

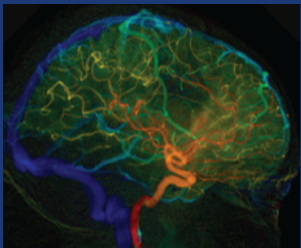
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Clipping

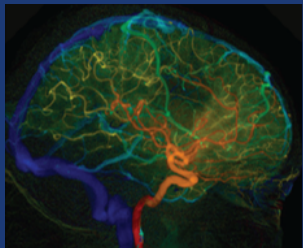

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Clipping

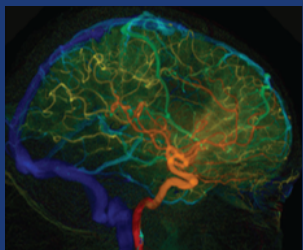
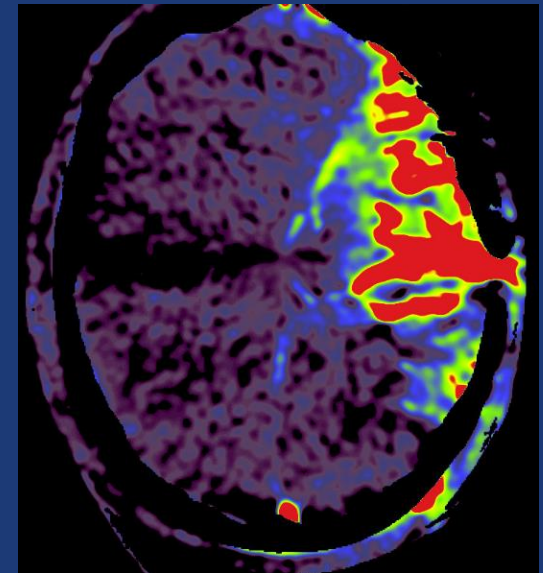
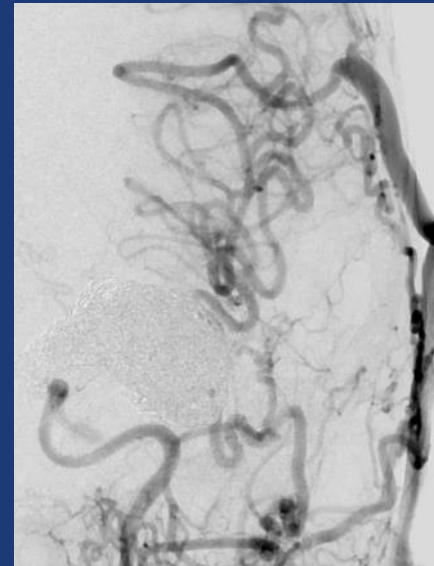
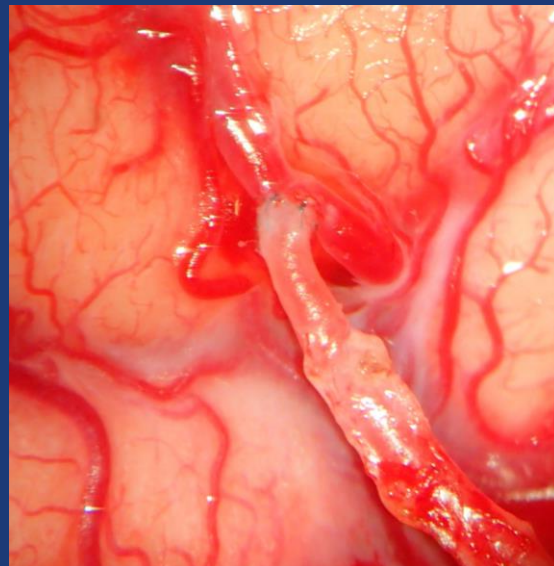
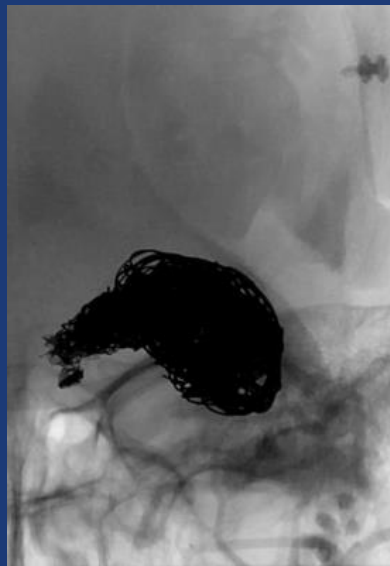
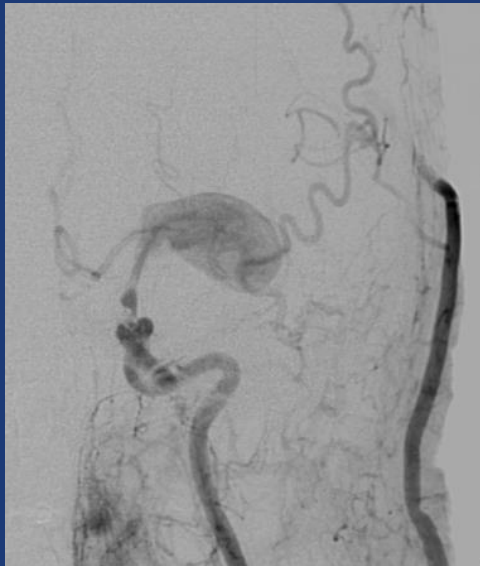
- techniek
- indicatie
- voordeel
- nadeel

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Combinatie chirurgie + endovasculair

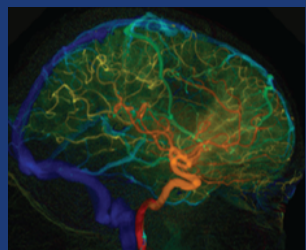
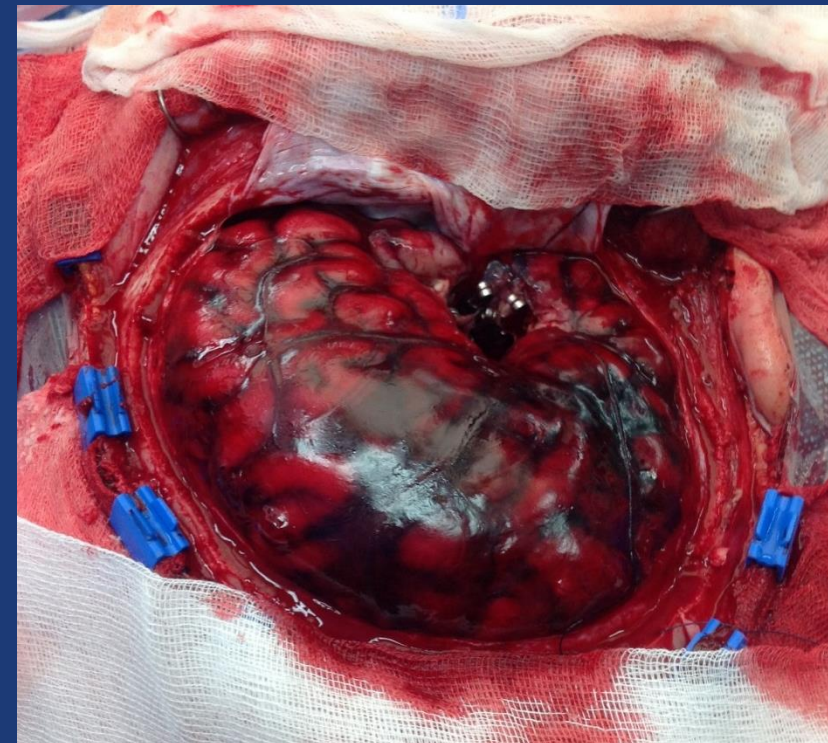
- aneurysma + moedervat afsluiting + bypass chirurgie

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

SAB: complicaties

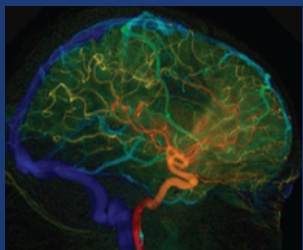
- herbloeding (aneurysma behandelen)
- vasospasme / ischemie (triple H, nimodipine)
- hydrocephalus (externe ventrikeldrain)
- cardiale complicaties
- neurogeen longoedeem
- epilepsie

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Conclusie

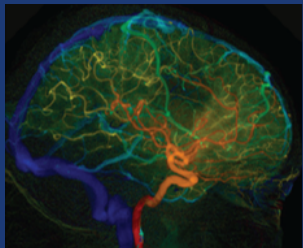
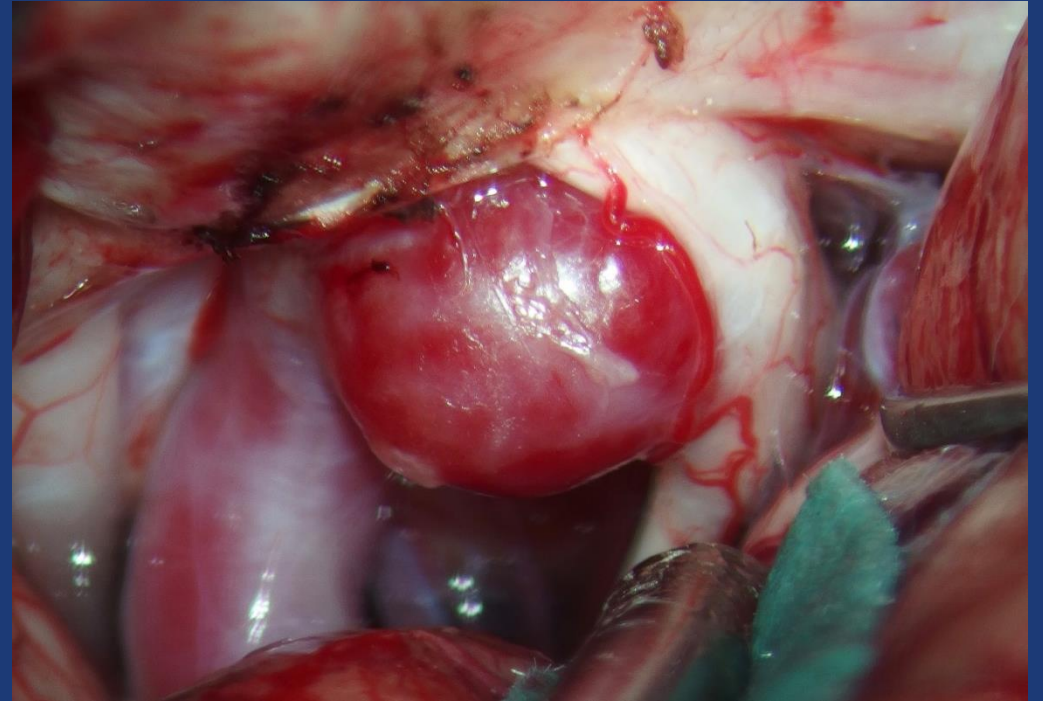
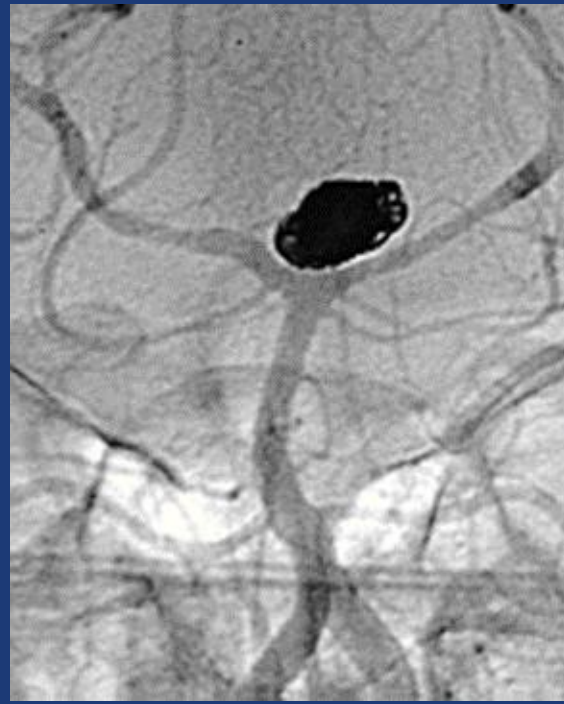
- SAB lage incidentie, maar hoge morbiditeit/mortaliteit
 - oorzaak meestal intracranieel aneurysma op cirkel van Willis
 - behandeling 1) coiling 2) clipping
-
- snelle verwijzing naar gespecialiseerd centrum redt levens

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Hartelijk dank

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018